

De Veilige School
Het Handelingsprotocol
2014-2015

TILBURG

Doelstelling van handelingsprotocol:

Het handelingsprotocol is een aanzet om te komen tot gezamenlijke beleidsvorming en beleidsuitvoering ten aanzien van veilige scholen in Tilburg e.o.

De scholen voor voortgezet onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs in de aangesloten gemeenten geven met het handelingsprotocol op eenduidige en consequente wijze aan hoe te reageren op grensoverschrijdend gedrag.

Om het werk- en pedagogisch klimaat en daarmee ook de onderwijskansen van leerlingen te beschermen en te bevorderen, heeft iedere school huis- en gedragsregels opgesteld. Deze staan vermeld in de schoolgids. De scholen willen immers een veilige omgeving bieden waar leerlingen zich op hun gemak voelen, kunnen leren en vrienden kunnen maken. Ook voor het welbevinden van de personeelsleden van de scholen is een veilige werkplek van groot belang. Daarnaast hebben wij de Meldcode huiselijk Geweld en Kindermishandeling en Veiligheid Publieke Taak (voor de bescherming van mensen die hun functie uitoefenen). Met dit handelingsprotocol en convenant sluiten we aan bij deze initiatieven om scholen en hun omgeving veilig te maken en te houden.

Het handelingsprotocol wil de scholen een handreiking bieden bij het opstellen van de huis- en gedragsregels en bij het opstellen van een veiligheidsplan. Het protocol bevat afspraken over geweld, intimideren, pesten, schelden, drugs, vernieling, diefstal, wapenbezit, vuurwerk en schoolverzuim. Het protocol geeft tevens aan welke stappen moeten worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag.

Naast het stappenplan wordt in het protocol aan onderwijsinstellingen een richtlijn geboden met betrekking tot de inschakeling van politie, Zorg en Veiligheidshuis Midden Brabant, het afdeling Steunpunt Huiselijk Geweld, de GGD, het Advies- en meldpunt Kindermishandeling, Novadic-Kentron, het team leerplicht, R-Newt (Jongerenwerk) of andere relevante organisaties.

Inleiding

Om het pedagogisch leefklimaat en daarmee ook de onderwijskansen binnen de onderwijsinstelling te beschermen en te bevorderen, heeft de onderwijsinstelling gedragsregels opgesteld en neergelegd in de schoolregels (deze staan vermeld in de schoolgids). Het gaat hierbij om geboden en verboden gedragingen. Daar waar sprake is van verboden gedragingen door leerlingen dient de onderwijsinstelling consequent en adequaat te reageren. Iedere school heeft hiervoor haar eigen aanpak en reglement. Echter, in dit protocol wordt een algemeen stappenplan weergegeven dat scholen meer structuur biedt. Het stappenplan voor de school heeft te maken met de ernst van de overtreding of de frequentie daarvan. Naast het stappenplan wordt in het protocol aan de onderwijsinstelling een richtlijn geboden met betrekking tot de inschakeling van politie, de vertrouwenspersoon van de GGD of de afdeling leerplicht. Ook bevat het protocol een richtlijn voor als de politie zich meldt voor een leerling op school.

Het protocol is opgesteld ten aanzien van de volgende gedragingen:

1. Fysieke agressie en intimidatie (inclusief huiselijk geweld en kindermishandeling)
2. Verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie, elektronische agressie, waaronder pestgedrag.
3. Drugsbezit, -handel en -gebruik / alcoholgebruik en -bezit
4. Vernieling
5. Wapenbezit
6. Diefstal, Afpersing, Afdreiging, Heling en Handel Vuurwerkbezit en -handel
7. Seksuele intimidatie
8. Schoolverzuim
9. Overige gevallen:
 - Handelingswijze bij ingrijpen van politie op school / justitieel ingrijpen (rechten, plichten en bevoegdheden van de politie).
 - Onttrekking aan het ouderlijk gezag
 - Lokaalvredebreuk

Na het protocol volgt een toelichting waarin een algemene handelwijze van de school wordt weergegeven wanneer zij met grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van bovenstaande gedragingen van leerlingen, ouders en onderwijspersoneel te maken krijgt.

Stappenplan School

Bij het signaleren van een incident zet de school de volgende stappen

A. Inschatting van de situatie

Aantal vragen gesteld

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wetovertredend gedrag?
- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen?

B. School handelt als volgt (gefaseerd, afhankelijk van de situatie)

1. Afstemming met vast contactpersoon van politie.
2. Eventueel gesprek met direct betrokkenen (verdachte, slachtoffer/benadeelde en getuigen) en medewerker(s) van de school. Indien het om gedragingen gaat die ook door de wet om een reactie van politie/justitie vragen, wordt de politie te allen tijde hiervan in kennis gesteld.
3. Indien de verdachte een leerling is: Gesprek met ouders/verzorgers.
Indien de verdachte een personeelslid is: Gesprek met de directie.
4. Eventueel vervolggelsgesprek school, en ouders/verzorgers.
5. Zo nodig wordt de leerling (verdachte en slachtoffer/benadeelde) verwezen naar een hulpverleningsinstantie.
6. Bedenktijd (over vervolg t.a.v. schorsing, terugkeer, bemiddeling, verwijdering).
7. Schorsing.
8. Verwijdering.

C. Rol van de Politie (gefaseerd, afhankelijk van de situatie)

- Informeren
- Adviseren
- Onderzoeken
- Wijkgerichte aanpak
- Casusoverleg (straf en zorg)

Uitwerking stappenplan

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en/of inschakelen van politie d.m.v. de vaste contactpersoon bij de politie, waarna gehandeld zal worden volgens de geldende prioritering van de politie. Contactpersoon 0900-8844 en bij urgentie 112.

1. Afstemming met vast contactpersoon van politie.

De daarvoor aangewezen leidinggevende van de school stelt vast of er sprake is van een urgente situatie of niet. Bij urgentie belt deze medewerker 112, anders 0900-8844 om de vaste contactpersoon bij de politie te spreken voor overleg.

Bij urgente gevallen kan het gaan om:

- Vergrijpen die aanhouding op heterdaad door de politie mogelijk maken; bijvoorbeeld bij mishandeling en/of diefstal waarbij de dader op school aanwezig is
- Situaties waarbij de veiligheid van personen in het geding is of in het geding kan komen; bijv. een vechtpartij die dreigt te escaleren op school of in de thuisomgeving van een van de partijen

In dit kader is het belangrijk om het verschil uit te leggen tussen *melden* en het doen van *aangifte*.

Melding:

Een melding is een kennisgeving van een burger/melder aan de politie om deze op de hoogte te stellen van een situatie waar sprake is van een onveilige situatie op het gebied van zorg- en/ of strafbare delicten.

Het is geen verzoek tot het instellen van een strafrechtelijk onderzoek.

Wel kan de politie afhankelijk van de melding stappen ondernemen.

(voorbeeld: Melding overlast drugsgebruik in de buurt. Politie gaat extra toezicht houden.)

Aangifte:

Het doen van aangifte is de politie op de hoogte stellen van een strafbaar feit met het verzoek om strafvervolgning in te stellen. Wanneer de politie de aangifte gegrond vindt, wordt er een verder onderzoek ingesteld naar de toedracht. Indien dit leidt tot een verhoor van een verdachte, zal er proces-verbaal worden opgemaakt ten behoeve van het Openbaar Ministerie. De melder is de aangever van het strafbare delict en maakt onderdeel uit van het proces verbaal.

Een ieder die kennis neemt van een strafbaar feit is gerechtigd tot het doen van aangifte. (voorbeeld: de school kan namens een leerkracht die slachtoffer is van mishandeling aangifte doen. De leerkracht wordt dan als getuige in het onderzoek gehoord door de politie.

2. Gesprek leerling - medewerker school.

In de preventieve, oftewel ongesanctioneerde, ronde zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt de leerling verwezen naar een hulpverleningsinstantie. Het grensoverschrijdend gedrag wordt besproken in het schoolzorgteam en een schriftelijk verslag wordt bijgehouden. Dit geldt tevens voor de meldingen van slachtoffers. (Eventueel wordt de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie in kennis gesteld.)

3. Gesprek school, ouders/verzorgers en leerling.

De school heeft de plicht om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling en stemt dit bij wetsovertredingen af met de politie. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet t.a.v. het gedrag van de leerling.

Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

4. Bij grensoverschrijdend gedrag personeelslid: gesprek schooldirectie, personeelslid.

De schooldirectie informeert het schoolbestuur wanneer er sprake is van grensoverschrijdend gedrag van personeelsleden.

5. Eventueel vervolgesprek schoolleiding met leerling en ouders/verzorgers.

Korte weergave in leerlingvolgsysteem. Afhankelijk van de problematiek wordt de hulpverlening of de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld.

6. Hulpverlening.

De hulp, die scholen aan hun leerlingen kunnen aanbieden, staat beschreven in het zorgplan van iedere school. Voor personeelsleden is dit doorgaans geregeld in de gedragscode van de school. Tevens staat daarin beschreven op welke wijze hulp verkregen kan worden. Daarom kunnen ouders en leerlingen/personeelsleden zelf op school vragen hoe ze het beste kunnen handelen.

7. Verantwoordelijkheid.

De school draagt verantwoordelijkheid voor het opstellen van gedrags- en huisregels. Bij overtreding van deze regels past zij een sanctiestructuur toe. Deze regelgeving is opgenomen in de schoolgids, het schoolreglement en besproken met ouders en leerlingen/personeelsleden. Wanneer sprake is van overtreding van regelgeving voelt de school zich verantwoordelijk voor de leerling binnen het schoolgebouw, binnen schooltijd (is roostertijd) en binnen de tijd van huis naar school en terug. Ten aanzien van deze verantwoordelijkheid bestaat geen strikte juridische regelgeving.

Mogelijke sancties:

Tegenover de ongewenste/verboden gedraging van de leerling/personeel wordt door de school een sanctie gezet. Tevens zal ook in deze periode aandacht zijn voor eventuele individuele problemen van de leerling/personeel die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt de leerling/personeel verwezen naar een hulpverleningsinstantie. Bij strafbaar gedrag wordt altijd de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Indien blijkt dat het om een gedraging gaat die tevens door de wet gesanctioneerd dient te worden wordt de politie in kennis gesteld.

8. Bemiddeling.

- Als na onderzoek de verdachte bekend is volgt sanctie. De sanctie kan als uitgangspunt hebben dat de schade geregeld wordt tussen de partijen.
- Regelmatig contact tussen school en de betrokken partijen is van essentieel belang.
- Bij afhandeling en bemiddeling van een voorval kan de contactpersoon van de school een belangrijke rol spelen. Deze kan het slachtoffer/benadeelde wijzen op externe hulpverlening zoals Bureau Slachtofferhulp.

9. Bedenktijd.

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd (scheiden van de groep). De school blijft echter verantwoordelijk voor het onderwijs van de leerling en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen bezinnen of beraden over eventuele volgende stappen. De ouders/verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel geldt een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen, schoolonderzoeken en examens. De school doet een melding in het leerlingvolgsysteem.

Wanneer het een personeelslid betreft zal de schooldirectie afspraken maken over het al dan niet voortzetten van de werkzaamheden. Bij zedendelicten zie de paragraaf *Seksuele intimidatie*.

Schorsing, doorverwijzing en verwijdering van leerlingen (art. 10 tot en met 12).

10. Schorsing.

In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Hiervan wordt melding gemaakt in het leerlingvolgsysteem. De onderwijsinstelling meldt de schorsing (inclusief verantwoording en voorgeschiedenis) schriftelijk aan:

- de onderwijsinspectie (indien schorsing langer is dan één dag);
- de leerplichtambtenaar (bijvoorbeeld d.m.v. het toesturen van de kopie van de brief die aan de ouders is gestuurd);
- de ouders/verzorgers en de leerling worden schriftelijk en mondeling op de hoogte gebracht, zij worden

- tevens uitgenodigd voor een gesprek;
- afhankelijk van het voorval en het gedrag van de betreffende leerling wordt in verband met risico op schooluitval het zorgteam op de hoogte gebracht.

11. Terugkeer.

Na schorsing van de betrokken leerling en na afwezigheid van slachtoffer/benadeelde wordt terugkeer begeleid door de contactpersonen van de school en betrokkenen (bijvoorbeeld ouders, politie, Slachtofferhulp). Binnen de school en in de klas zal indien nodig hiervoor tijd moeten worden genomen.

11a. Doorverwijzing

- Na de terugkeer kan blijken dat het incident een dermate grote impact heeft gehad op de leerling zelf, de medeleerlingen of het gehele schoolgebeuren dat in overleg met de ouders en begeleiders geadviseerd kan worden een kind op de middellange termijn over te plaatsen naar een andere school.
- De aangesloten scholen bieden deze leerling de mogelijkheid een nieuwe start te maken. De ontvangende school neemt de leerling eerst op basis van detachering¹. Hierna wordt de leerling pas officieel overgeschreven. Wanneer de detachering mislukt, dan keert de leerling terug naar de oude school.

12. Verwijdering.

Dit is de laatste stap in het sanctiemodel. De leerling wordt niet meer toegelaten tot de onderwijsinstelling. Het bevoegd gezag/schoolbestuur neemt het besluit of er wordt overgegaan tot definitieve verwijdering.

- Schoolbestuur stelt de inspectie schriftelijk in kennis.
- Het Schoolbestuur stelt de leerplichtambtenaar in kennis.
- Voor het regulier voortgezet onderwijs geldt dat de ouders/verzorgers en de leerling schriftelijk in kennis worden gesteld van het voornemen tot verwijdering/doorverwijzing, met opgave van redenen met vermelding van de beroepsmogelijkheid van ouders. Om tegen de verwijdering bezwaar aan te kunnen tekenen. De school mag pas tot uitschrijving overgaan als de leerling op een andere school is ingeschreven.
- Voor het Middelbaar Beroeps Onderwijs en het speciaal onderwijs geldt dat de school een inspanningsverplichting heeft van 8 weken om een andere school te vinden. Mocht er na 8 weken geen nieuwe school gevonden zijn, dan mag de school de leerling uitschrijven.
- Indien een school een leerling wil verwijderen en wil onderbrengen bij een reguliere school, heeft de ontvangende school de inspanningsverplichting te bezien of deze school de verwijderde leerling van de andere school kan opnemen. De leerling wordt aangenomen op basis van detachering. De leerling wordt pas officieel overgeschreven na goed overleg tussen beide scholen. Wanneer de detachering mislukt keert de leerling terug naar de oude school.

13. Politie inschakelen

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, wordt de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). In overleg met de politie worden de ouders in kennis gesteld.

□

¹ Gedetailleerde informatie is te vinden op de internetsite van het Samenwerkingsverband VO Midden Brabant: "<http://www.portfolio.nl>", *Leerlingstromen, Puntjes op de i*

1. Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. Dus ook de goedbedoelde tik kan hieronder worden verstaan.

Juridische definitie

Eenvoudige Mishandeling (art. 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn). Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware Mishandeling (art. 302 WvS) Idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk (mogelijkheidsbewustzijn), al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS)

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens 3).

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Fysieke agressie (vervolg)

Slachtoffers van geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is voor strafrechtelijke aanpak meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring. De school kan ook namens het slachtoffer aangifte doen, dit moet dan wel gevolgd worden door de opname van een getuigenverklaring van het slachtoffer.

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen. Bij strafbare agressievormen die voldoen aan de juridische definities altijd de politie in kennis stellen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt

- Toepassen sanctiestructuur;
- Politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen, enz.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd.
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

Hulpmogelijkheden

- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg

2. Pestgedrag en Verbale Agressie, inclusief via *Social Media en chatprogramma's*

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. Dit kan ook via digitale media.

We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen structureel verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk zal moeten worden herkend. De gevolgen voor het slachtoffer –nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester. Digitale agressie, die het slachtoffer bereikt via sociale media als Twitter en Facebook, Skype of andere chatprogramma's.

Bedreiging/intimidatie dient vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook NOOIT getolereerd worden.

Slachtoffers van verbaal geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld of gedrag. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Een duidelijke stellingname van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesteekt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief).

Pesten, intimidatie etc. kan zo ver gaan dat een strafrechtelijk aanpak nodig is. Omdat hiervoor een vaak een aangifte nodig is, is het ook en vooral in deze gevallen van belang dat slachtoffers het melden!

Let wel: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Deze vormen van pesten, verbaal geweld en intimidatie kunnen vallen onder de onderstaande definities². Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Juridische definitie

Bedreiging met (art. 285 WvS):

- openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen;
- enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht;
- verkrachting;
- feitelijke aanranding van de eerbaarheid;
- enig misdrijf tegen het leven gericht;
- gijzeling;
- mishandeling;
- brandstichting.

Intimidatie (art. 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven (ook schriftelijk) (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld).

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

□

² Op Meldknop.nl staan adviezen aan jongeren om pesten via sociale media te voorkomen. Meldknop.nl wordt ondersteund door de politie.

Discriminatie (art.137c t/m f WvS)

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Maatregelen onderwijsinstelling

Hoewel men pestgedrag, verbale agressie altijd serieus moet nemen, zijn er vormen van ongewenst gedrag die (nog) niet zijn geëscaleerd en niet strafbaar in juridische zin. Indien verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid (dus zonder middel dat de bedreiging/intimidatie kracht bij zet) en er geen sprake is van een structureel karakter van pestgedrag, is het aan de onderwijsinstelling de gedraging sanctioneren, ook met het oog op het voorkomen van verdere escalatie. Bij twijfel over hoe te handelen of over de mate van strafbaarheid kan de politiecontactpersoon voor advies worden benaderd. Gaat het verbaal geweld wel gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter.

Ten aanzien van pesten heeft de school een pestprotocol. Dit is een meersporenaanpak met niet alleen een programma voor de leerlingen maar ook aandacht voor de rol die de ouders, docenten en overig personeel kunnen spelen bij het voorkomen van pesterijen. Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door mentor. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren komen sancties in beeld.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt

- Toepassen sanctiestructuur.
- Eventueel de politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd.
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

Hulpmogelijkheden

- Meldpunt discriminatie
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD Hart voor Brabant

3. Drugsbezit, -gebruik en -handel en alcoholgebruik en -bezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van alcohol, drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in / verstrekken van drugs of deze medicijnen is verboden. De school heeft dit als huisregel in het schoolreglement opgenomen. Hierin zijn sancties opgenomen, een ieder weet wat hem te wachten en te doen staat wanneer een regel overtreden wordt. Het reglement bevat regelgeving ten aanzien van roken, alcohol, cannabis en overige drugs.

Juridische definitie

De bij de Wet verboden drugs en de gedragingen die met betrekking tot deze drugs verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Opiumwet. Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de drank en horeca wetgeving. Verder zijn de Warenwet en de Wet op geneesmiddelen van toepassing.

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend. De school accepteert geen enkele vorm van alcohol of drugsgebruik van leerlingen/ personeel. Bij aantreffen worden de wettelijke kaders gehanteerd in overleg met de contactpersoon van de politie

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie bovenstaande toelichting). Een maatregel kan zijn een kluisje en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam waarbij de politie ondersteunend kan zijn.

Primair:

- Toepassen sanctiestructuur, zie reglement Gezonde School en Genotmiddelen;
- drugs afgeven aan de politiecontactfunctionaris;
- eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag);
- bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van de verdachte en slachtoffer worden geïnformeerd;
- met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie ingeschakeld;
- alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Maatregelen politie

- (verhogen van) Surveillances in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

Hulpmogelijkheden

- Novadic-Kentron
- Bureau Jeugdzorg
- GGD Hart voor Brabant

4. Vernieling

Algemene definitie

Vernieling, vandalisme.

Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De verdachte moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke Geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee verdachten zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Toelichting

Vernieling is een uiting van het geen respect hebben voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst/boosheid/vervelen) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Ingeval van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedragingen zelf sanctioneert conform de ontwikkelde sanctiestructuur. Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Vernieling (vervolg)

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt

- Toepassen sanctiestructuur.
- Bemiddeling in schadevergoeding of herstellen van de schade door de dader.
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van:

1. Een vernieling;
 2. vernieling door een groep leerlingen;
 3. getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel/schadevergoeding.
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd.
 - Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
 - In schadevergoeding door ouders/verzorgers dader wordt bemiddeld.
 - Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
 - Het slachtoffer wordt, indien nodig, ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- (verhogen van) Surveillances in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt). In geval van zorg kan de politie de zaak inbrengen in het Triage overleg.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.
- In schadevergoeding tussen (ouders) verdachte en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en het eventuele slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg

5. Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is. Doorgaans heeft de school hierover een huisregel opgenomen in het schoolreglement.

Juridische definitie

De bij Wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om voorwerpen die het wettelijk karakter van een wapen dragen maar ook voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) in bezit te hebben of als wapen te hanteren.

In het geval de onderwijsinstelling de kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, wordt het voorwerp ingenomen. Vervolgens worden de wapens aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen.

Wapenbezit (vervolg)

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). Een maatregel kan zijn een kluisje en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam waarbij de politie ondersteunend kan zijn.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt

- Toepassen sanctiestructuur.
- Ingeleverde wapens en voorwerpen die ingenomen zijn door onderwijspersoneel eventueel afgeven aan de politiecontactfunctionaris.
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd.
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Maatregelen politie

- (verhogen van) Surveillances in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt). In geval van zorg kan de politie de zaak inbrengen in het Triage overleg.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.
- In schadevergoeding tussen (ouders) verdachte en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg

6. Diefstal, Afpersing, Afdreiging, Heling en Handel.

Algemene definitie

Stelen, roven, afpersing.

Juridische definitie

Eenvoudige Diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechterlijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet het zich toe-eigenen zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Het verkopen van een goed, valt onder het als heer en meester beschikken.

Gekwalificeerde Diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr, bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr, gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

idem 310/311 Sr indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapting op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort

Afdreiging (art. 318 WvS)

idem 317 Sr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en Heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheling: Het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. dat vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Diefstal, Afpersing, Afdreiging, Heling en Handel (vervolg)

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt

- Toepassen sanctiestructuur.
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van verdachte en slachtoffer worden geïnformeerd.
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt, indien nodig, ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- (verhogen van) Surveillances in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt). In geval van zorg kan de politie de zaak inbrengen in het Triage overleg.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd
- .In schadevergoeding tussen (ouders) verdachte en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg

7. Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van en / of handelen in vuurwerk

Juridische definitie

Het voorhanden hebben van en / of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij mensenverzamelingen (zoals op schoolpleinen) is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een spelelement wordt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast dat, als dit plaatsvindt in de nabijheid van een school, het geven en ontvangen van onderwijs ernstig belemmerd wordt.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om vuurwerk binnen de schoolgebouwen of op het terrein van de onderwijsinstelling te brengen.

Ingeval de onderwijsinstelling kennis, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon vuurwerk binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, of voorhanden heeft of op andere wijze onder zich heeft, wordt vuurwerk ingenomen. Vervolgens wordt het vuurwerk ter vernietiging aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van het handelen verkregen.

Indien het gaat om verboden vuurwerk (altijd) of om meer dan een zeer geringe hoeveelheid vuurwerk, of om handel in vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode dan wordt de onderwijsinstelling ook de politie in kennisgesteld. De politiecontactfunctionaris kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wetsovertreding en of aangifte wenselijk is.

Vuurwerkbezit en -handel (vervolg)

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt

- Toepassen sanctiestructuur.
- Ingeleverd vuurwerk afgeven aan de politiecontactfunctionaris.
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen en / of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van

1. Verboden vuurwerk (strijkers e.d.).
 2. Bezit buiten de toegestane periode, van een meer dan geringe hoeveelheid vuurwerk.
 3. Handel in vuurwerk.
 4. Afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd.
 - Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
 - Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Maatregelen politie

- (verhogen van) Surveillances in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het aan bod komt (dus O.M, Zorg en Veiligheidshuis of Halt). In geval van zorg kan de politie de zaak inbrengen in het Triage overleg.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.
- In schadevergoeding tussen (ouders) verdachte en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal wordt afgedaan via de Officier van Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven.
- Het OM heeft de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak.

8. Seksuele intimidatie

Algemene definitie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. (Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn).

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een leerling of medewerker van de onderwijsinstelling gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar. Zie hiervoor de Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs (uitg. Ministerie OC en W sept. '99)

Toelichting

Onderwijsinstellingen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling - leerling
- personeel - leerling
- leerling - personeel
- personeel - personeel (dit wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten)

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/of emotionele schade ondervinden. Seksuele intimidatie kan een heel scala van handelingen (fysiek) omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen. Echter, het kan ook verbaal geuit worden zoals: aanspreekvorm, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen. Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een aangifte indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachtencommissie of het bevoegd gezag.

Seksuele intimidatie (vervolg)

Maatregelen onderwijsinstelling

Door de school wordt aan het schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie, welke mogelijkheden er zijn om een klacht in te dienen. Bovendien verplicht de school zich om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren.

Maatregelen politie

- Indien door het slachtoffer officieel een aangifte wordt ingediend bij de politie kan een onderzoek worden opgestart.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met de zedenofficier van het Openbaar Ministerie.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- De zaak wordt ingebracht in het scenario-overleg in het Zorg- en Veiligheidshuis.
- Ouders verdachte en slachtoffer worden geïnformeerd.

Inschakeling van de Vertrouwensinspectie

Daarnaast zijn in het geval van mogelijke zedendelicten gepleegd door personeel en waarbij minderjarige kinderen de mogelijke slachtoffers zijn, een drietal zaken van belang.

1. De eerste is de meldplicht bij het bevoegd gezag:

"De wet verplicht personeelsleden om het bevoegd gezag onmiddellijk te informeren als zij - op welke manier dan ook - informatie krijgen over een mogelijk zedenmisdrijf, gepleegd door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling. Het is niet voldoende om zich te wenden tot een tussenpersoon, zoals een lid van de schoolleiding. Het personeelslid is ervoor verantwoordelijk dat de informatie het bevoegd gezag bereikt.

Meldt een personeelslid dergelijke informatie niet, dan kan hij worden aangesproken op het verzaken van zijn plichten als werknemer. Dit betekent dat het bevoegd gezag disciplinaire maatregelen kan treffen. Ook is denkbaar dat het slachtoffer of zijn ouders een schadeclaim indienen tegen deze persoon, als door diens zwijgen het seksueel misbruik heeft kunnen voortduren³."

De term werknemer moet overigens ruim worden opgevat. De meldplicht geldt voor iedereen die een taak voor de school verricht. Dit kan een schoonmaker zijn, een ouder die vrijwilligerswerk verricht op school, etc.

2. De tweede is de wettelijke verplichting van het bevoegd gezag om onmiddellijk met de Vertrouwensinspectie in overleg te treden wanneer het gezag op de hoogte is van het vermeende zedendelict. Dit kan door contact op te nemen via onderstaand telefoonnummer:

Centraal meldpunt Vertrouwensinspecteurs 0900 - 111 3 111
--

3. De Vertrouwensinspectie kan het bevoegd gezag verplichten om aangifte te doen tegen de verdachte.

Alle bovenstaande maatregelen zijn er op gericht om een doofpotcultuur tegen te gaan.

Vrijwillige seksuele handelingen tussen leraar en leerling wanneer de leerling volwassen zijn volgens de wet niet strafbaar. Bij onvrijwillige seksuele handelingen van een meerderjarige leerling moeten zij zelf in staat worden gesteld om aangifte te doen.

□

³ Uit: Voorlichtingsbrochure Seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs: Meldplicht en aangifteplicht (1999)

Maatregelen OM

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met de Zedenofficier.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders, verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden

- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- Steunpunt Huiselijk geweld

9. Schoolverzuim

Algemene definitie

Er zijn twee soorten schoolverzuim te onderscheiden:

Absoluut schoolverzuim

Een leerplichtige jongere staat niet bij een school/onderwijsinstelling ingeschreven.

Relatief schoolverzuim

Een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school/onderwijsinstelling, maar deze wordt ongeoorloofd gedurende een lange of korte periode niet bezocht.

Juridische definitie (Herziene leerplichtwet 1969)

art. 19: controle absoluut schoolverzuim door burgemeester en wethouders. Burgemeester en wethouders controleren of jongeren, die als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven en nog leerplichtig of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling zijn ingeschreven.

art. 21: kennisgeving relatief schoolverzuim. Indien een ingeschreven leerling van een school t.a.v. wie deze wet van toepassing is, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim plaatsvond op drie achtereenvolgende schooldagen, dan wel het verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken meer dan 1/8 van het aantal les- of praktijktijd bedraagt, geeft het hoofd van de school hiervan onverwijld kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft.

Toelichting

Relatief schoolverzuim wordt onderverdeeld in:

Luxe verzuim

Leerplichtige jongeren worden thuisgehouden of blijven zelf thuis uit luxe overwegingen zoals een vakantie met het gezin of een feest. (NB vakantieverlof is alleen mogelijk wanneer met een werkgeversverklaring van één van de ouders aangetoond kan worden dat binnen de reguliere schoolvakanties geen gezamenlijke gezinsvakantie van twee weken mogelijk is.)

Signaal verzuim

Het schoolverzuim is een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, het zich niet welbevinden op school, niet kunnen omgaan met conflictsituaties etc.

In dit verband gaat het met name om het signaalverzuim. Signaalverzuim kan leiden tot voortijdige schooluitval. Wanneer de school leerplichtzaken op de hoogte stelt van het signaalverzuim zal de leerplichtambtenaar de ouders/verzorgers en de jongere wijzen op hun wettelijke verplichting onderwijs te volgen. Daarnaast is het van groot belang aandacht te besteden aan de achterliggende gronden van het verzuim en te zoeken naar een passende oplossing, indien mogelijk samen met school, ouders/verzorgers en de jongere. Eventueel (en indien van toepassing) kan het zorgteam worden ingeschakeld. Hoe eerder er aandacht is voor de achterliggende problemen van het schoolverzuim hoe groter de kans is dat herhaling van verzuim of zelfs uitval van de jongere te voorkomen is.

Schoolverzuim (vervolg)

Maatregelen van het Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie heeft de aanpak van de handhaving van de Leerplichtwet verscherpt omdat zij een duidelijke relatie legt tussen jeugdcriminaliteit en schoolverzuim. In dit kader wordt een "lik-op-stuk-beleid" gevoerd waarbij afspraken zijn gemaakt over een snellere afhandeling van leerplichtzaken. Zo zal voortaan in een eerder stadium proces verbaal worden opgemaakt. De procedure hiervoor is in overleg met de officier van Justitie opgesteld. Justitie streeft naar afhandeling van de strafzaken binnen een termijn van drie maanden. In voorkomende gevallen maakt der leerplichtambtenaar onverwijld proces-verbaal op een stuurt dit in naar de officier van Justitie. Minstens een maal per jaar zal er een overleg plaatsvinden tussen de leerplichtambtenaren, de Raad voor de Kinderbescherming en de Jeugdofficier van Justitie.

Het Openbaar Ministerie stelt voorop dat het van groot belang is zo snel mogelijk te reageren op een geconstateerde overtreding. Daarom is het noodzakelijk dat er op de scholen een sluitende verzuimregistratie is georganiseerd. Met name bij signaalverzuim en absoluut verzuim waarbij de situatie zeer zorgelijk kan zijn, is zeer snel vervolgen een belangrijk element in het vergroten van de kans dat het strafrecht op enigerlei wijze kan bijdragen aan het oplossen van het probleem.

Wat betreft de termijnen zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. absoluut verzuim: onverwijld na de melding van de leerling-administratie wordt een proces verbaal opgemaakt en aan het Openbaar Ministerie gezonden;
2. luxe verzuim: onverwijld nadat de verzuimmelding is binnengekomen wordt een proces verbaal opgemaakt;
3. signaal verzuim: als blijkt dat ouder(s), verzorger(s) en/of het kind willens en wetens niet meewerken aan het komen tot een oplossing wordt een proces verbaal opgemaakt. Indien er sprake is van een zorgwekkende situatie zal een afschrift van het proces verbaal worden gezonden aan de Raad van de Kinderbescherming.

Voortijdig schoolverlaten

Hoofddoel van de RMC-regeling is het voorkomen en terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters in de regio. Het middel is een sluitend systeem van melding, registratie en doorverwijzing van de individuele schoolverlater. Hierdoor is een netwerk gerealiseerd tussen gemeenten, onderwijs, hulpverlening, arbeidsbureaus en justitie.

De RMC-regeling hanteert de volgende definitie van een voortijdig schoolverlater: "iemand die in de leeftijd van 12 tot 23 jaar gedurende twee maanden geen school bezoekt of het onderwijs verlaat zonder diploma van een opleiding zonder startkwalificatie."

Een startkwalificatie is behaald wanneer:

- een diploma HAVO/VWO is behaald;
- minimaal een diploma is behaald op niveau basisberoepsopleiding (niveau 2) van de nieuw kwalificatiestructuur secundair beroepsonderwijs. Dit niveau kan bereikt worden via de beroepsbegeleidende of de beroepsopleidende leerweg.

Hulpmogelijkheden

- Regionaal trajectbureau, Route 35
- Bureau Jeugdzorg
- GGD Hart voor Brabant

Meldprocedures voor verzuim hebben de gemeente en scholen vastgesteld in relatie tot het Convenant Voortijdig Schoolverlaten en staat in het onderstaande vermeld.

Meldprocedure verzuim

Versie september 2011

ONGEORLOOFD VERZUIM				
16 uur in 4 weken	Signaalverzuim	Beginnend verzuim	Luxe verzuim	RMC 18+
<p>Volgens de leerplichtwet zijn scholen wettelijk verplicht om die gevallen te melden waarbij sprake is van ongeoorloofde afwezigheid van in totaal 16 uren les- of praktijktijd gedurende een periode van 4 opeenvolgende lesweken (16 uur in 4 weken).</p> <p>Denk hierbij ook bij het (dreigen te) verliezen van een Stage- BBL plaats.</p>	<p>Signaalverzuim is verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van een leerling.</p> <p>Te denken valt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slachtoffer zijn van pestgedrag. -Verslaving, drugs, gamen - Problematische thuissituatie. 	<p>Een leerplichtige jongere die minder dan de wettelijke termijn 16 uur in de 4 lesweken verzuimt, maar wel lesuren, dagdelen overslaat en/of vaak te laat komt.</p>	<p>Van Luxe verzuim is er sprake als een leerling zonder toestemming tijdens de schoolperiode met vakantie gaat.</p> <p>Ouders nemen hun kinderen tijdens de schooltijd mee op vakantie om bijvoorbeeld files te vermijden of met goedkopere vliegtickets weg te kunnen.</p>	<p>Leerlingen tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie. (Minimaal diploma op Havo of MBO 2 niveau) die zonder opgaaf van redenen verzuimen.</p>

Wanneer melden:

16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 aaneengesloten lesweken <u>moet</u> gemeld worden.	16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 aaneengesloten lesweken <u>moet</u> gemeld worden.	<u>Vanaf</u> 25 uur ongeoorloofd verzuim 25 x te laat of een combinatie van verzuim en te laat van minimaal 25 uur/keer op schooljaarbasis <u>mogen</u> gemeld worden.	Melden vanaf een halve dag. Daar waar sprake is van afgewezen verlof of daar waar school zelf al onderzoek heeft verricht.	16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 aaneengesloten lesweken <u>mag</u> gemeld worden. 30 aaneengesloten dagen <u>moet</u> gemeld worden.
---	---	--	--	---

Aktie school voordat er gemeld wordt:

Aanspreken leerling Contact ouders/verzorgers Maatregelen om het verzuim tegen te gaan.	Aanspreken leerling Contact ouders/verzorgers Inventariseren probleem. Bespreken ZAT	Aanspreken leerling Contact ouders/verzorgers Maatregelen om het verzuim tegen te gaan.		- Contact en aanspreken leerling. - Brief
---	---	---	--	--

Signaalverzuim:

Bij signaalverzuim dat gemeld moet worden, zijn er vaak meerdere factoren die leiden tot verzuim. Daarbij is het aan school om deze factoren zo nodig door inschakeling van het ZAT, duidelijk te krijgen. De leerplichtambtenaar maakt deel uit van het ZAT en kan daar zijn bijdrage aan de casus leveren. Het verzuim wat voldoet aan de meldcriteria, dient weliswaar feitelijk gemeld te worden, maar dat betekent niet automatisch dat er een leerplichtambtenaar actief de casus moet begeleiden. Dat wordt in overleg met school afgesproken.

Bij signaalverzuim willen wij graag weten welke acties school zelf al heeft ondernomen om een passend vervolg te kunnen geven.

Melden moet bij 16 uur verzuim in 4 aaneengesloten lesweken.

Beginnend verzuim:

School dient in eerste instantie zelf het beginnend verzuim bij een leerling tegen te gaan. Zo spreekt de school de leerling aan op het verzuimgedrag, hanteert eventueel sancties (extra terugkomen, meldplicht) en is er contact met ouders om het verzuim tegen te gaan.

Dus waar leerlingen veelvuldig spijbelen, (structureel) te laat komen maar niet voldoen aan ongeoorloofd verzuim van 16 uur binnen 4 weken mogen gemeld worden als school zelf al acties heeft ondernomen om het verzuim te doen stoppen. Melden mag vanaf 25 uur ongeoorloofd verzuim, 25 x te laat komen of een combinatie van ongeoorloofd verzuim en te laat komen van minimaal 25 uur/keer op schooljaarbasis.

Anders dan de benaming wellicht doet vermoeden kan een leerling meer dan één keer in een schooljaar voor beginnend verzuim gemeld worden.

Luxe verzuim:

Bij luxe verzuim gaat het om verzuim wat verband houdt met het nemen van vakantieverlof, waarvoor geen toestemming is verleend. Daar waar een aanvraag voor verlof is ingediend, graag kopieën van de aanvraag toevoegen. Vaak wordt er door ouders al geen verlof meer aangevraagd maar hun kind ziek gemeld. In dat geval verzoeken wij school om dit vermoedelijk ongeoorloofd verzuim te melden.

RMC 18+ meldingen:

Melden bij 16 uur ongeoorloofd verzuim binnen 4 aaneengesloten lesweken mag gemeld worden. 30 aaneengesloten dagen ongeoorloofde afwezigheid moet gemeld worden. Hieronder valt ook ongeoorloofde afwezigheid bij het stage- of leerbedrijf.

Verzuimmeldingen dienen voorzien te zijn van de daarbij behorende verzuimstaat van DUO. In het veld toelichtingen kunnen eventueel de specificaties van te laat komen worden vermeld.

Schorsingen en verwijderingen kunnen niet via het verzuimloket gemeld worden.

Contactgegevens:

Leerplicht/RMC Tilburg
Stadhuisplein 130
013-5429576

Verzuimloket DUO
www.duo.nl
Relatiebeheerder Jeroen Cevat
jeroen.cevat@duo.nl

Informatie mbt het doen van meldingen:
www.duo.nl → ibgroep → zakelijk → digitaal verzuimloket → handleiding verzuimloket
Helpdesk DUO 050-5999000

10. Overige gevallen

Naast overschrijdend gedrag van leerlingen of personeelsleden, kunnen scholen te maken krijgen met incidenten die buiten school plaatsvinden en gevolgen hebben voor de school. Ook kunnen derden overschrijdend gedrag vertonen op het terrein van de school of binnen de schoolmuren.

Een drietal gevallen lichten wij er uit:

1. *Handelingswijze bij ingrijpen van politie op school / justitieel ingrijpen (rechten, plichten en bevoegdheden van de politie).*

Wanneer een leerling verdachte is van een misdrijf, kan de politie ervoor kiezen om tot aanhouding van de jongere over te gaan op school. De normale gang van zaken zal zijn dat de politie de directie op de hoogte stelt van de voorgenomen aanhouding. In een uitzonderlijk geval zal de politie overgaan tot aanhouding zonder de directie op de hoogte te stellen, bijvoorbeeld omdat er acuut gevaar dreigt (bijvoorbeeld in het geval van gewapende jongeren die de school in zijn gegaan). De wet bepaalt dat de politie géén bevel tot binnentreding nodig heeft om tot aanhouding over te gaan in een school, hetgeen wel geldt bij het binnengaan van een woonhuis.

2. *Lokaalvredebreuk*

In de praktijk kan het voorkomen dat iemand die niet tot de leerlingen of het personeel behoort, zich onrechtmatig toegang verschafft tot het schoolgebouw of het schoolterrein. In deze gevallen kan het bijvoorbeeld gaan om jongeren van buiten de school die een geschil met leerlingen willen beslechten of ouders die verhaal komen halen bij een docent.

In deze gevallen:

- a Kan de school vorderen (2x) dat hij de school/besloten erf moet verlaten. Indien dit niet gebeurt pleegt deze persoon lokaalvredebreuk.
- b In gevallen waarbij er geen gevaar is van escalatie of geweld kan de schooldirectie overleg plegen met de wijkagent. De wijkagent kan direct inzet plegen of bij bekendheid van betrokkene de persoon/verdachte, later horen.
- c In gevallen waarin er escalatie of geweld plaatsvindt, dreigt of men twijfelt of de situatie hanteerbaar blijft, belt de schooldirectie 112.

Tevens kan de school ter ondersteuning school een bord plaatsen met; Verboden toegang voor onbevoegden. Overtreding artikel 461 Wetboek van Strafrecht.

3. *Onttrekking aan het ouderlijk gezag.*

In de praktijk kan het voorkomen dat een ouder, die niet het ouderlijk gezag heeft over het kind/die zich niet houdt aan de bezoekenregeling, of een andere volwassene een minderjarige leerling, al dan niet tegen de eigen wil, meeneemt van school.

Individuele scholen hebben afspraken gemaakt met de ouders die wel het ouderlijk gezag hebben over maatregelen in dit soort gevallen, die dan in werking treden. Wanneer er geen afspraken zijn gemaakt geldt:

- In de meeste gevallen zal het gaan om lokaalvredebreuk, waarvoor de maatregelen gelden in bovenstaande alinea.
- d De school moet de ouder die het ouderlijk gezag heeft in kennis stellen.
 - e Scholen kunnen te allen tijde aangifte doen, omdat ze kennisnemen van een strafbaar feit. Het heeft de voorkeur om aangifte te laten doen door de benadeelde ouder.

Index

A

Advies- en Meldpunt kindermishandeling 9, 12, 25
Afpersing 2, 19, 20

B

Brandstichting 10
Bureau Slachtofferhulp 5, 9, 12, 16, 18, 20, 25

C

Centraal meldpunt Vertrouwensinspecteurs 25

D

Detachering (van leerlingen op een andere school) 6, 7
Diefstal 2, 19, 20
Discriminatie 11
Doorverwijzing 6
Drugs, Drugbezit 13

F

Fysieke agressie 2, 8, 9

G

gedragscode van de school 5
Geweldpleging 1, 2, 8, 9, 10, 11, 15, 19, 31
GGD Hart voor Brabant 12, 14, 27
Gijzeling 10
Grensoverschrijdend gedrag 1, 2, 3, 4, 5

H

Heling 2, 19, 20

I

Intimidatie 2, 6, 10, 11, 23, 24

L

Lokaalvredebreuk 2, 31

Luxe verzuim 26, 27, 29, 30

M

Mishandeling 4, 8, 10

N

Novadic-Kentron 14

O

Onderwijsinspectie 6
Openbaar Ministerie 9, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 25
Ouderlijk gezag 2, 31

P

Politie 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 31

S

Schoolverzuim 2, 23, 26, 27
Schorsing 3, 6
Seksuele intimidatie, Zedendelichten 2, 6, 23, 24, 25
Signaal verzuim 26, 27
Smaad en laster 10
Social Media 10
Steunpunt Huiselijk geweld 25

T

Terugkeer naar school 6

V

Verbale agressie 2
Verkrachting 10
Vernieling 2, 15, 16
Verwijdering 3, 6
Vuurwerk 21

W

Wet Wapens en Munitie 17

